

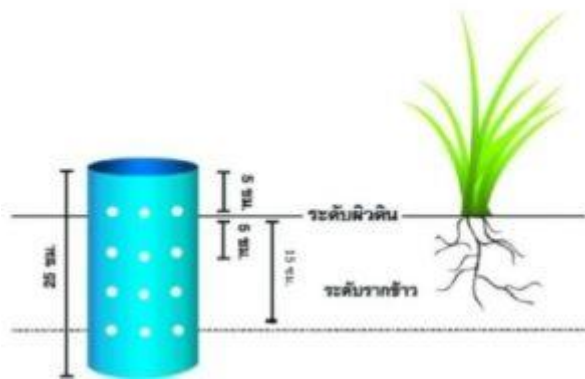
กรมการข้าว แนะนำชาวนารับมือฝนทิ้งช่วง ทำนาแบบเปียกสลับแห้ง

ที่มา : เทคโนโลยีชาวบ้าน 8 ก.ค. 62

นายประสงค์ ประไพตระกูล อธิบดีกรมการข้าว เปิดเผยว่า จากข้อมูลของสถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำ (สสน.) ได้ออกเตือนเกษตรกรถึงการเกิดภาวะฝนทิ้งช่วง ซึ่งคาดการณ์ว่าจะเริ่มตั้งแต่วันที่ 10 กรกฎาคม เป็นต้นไป จนถึงเดือนกันยายน 2562 จึงจำเป็นต้องวางแผนในการบริหารจัดการน้ำในเขื่อนหลักที่มีปริมาณน้ำในอ่างเก็บน้ำไม่ถึง ร้อยละ 30 ให้มีประสิทธิภาพ โดยในปลายปี 2562 ถึงต้นปี 2563 อาจเกิดวิกฤตภัยแล้งได้ จึงขอให้พี่น้องชาวนา-เกษตรกรบริหารจัดการน้ำที่มีอยู่อย่างจำกัดให้เพียงพอต่อการอุปโภค/บริโภค รวมไปถึงการทำนาปลูกข้าว ที่จำเป็นจะต้องใช้น้ำในการดูแลผลผลิต

นายประสงค์ กล่าวต่อไปว่าจากสถานการณ์น้ำข้างต้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในภาวะฝนทิ้งช่วงย่อมมีปัญหาต่อการปลูกข้าวอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ อย่างไรก็ตาม กรมการข้าว ได้มีงานวิจัยการจัดการน้ำแบบเปียกสลับแห้งในการทำนา พบว่า สามารถช่วยประหยัดน้ำได้ถึง ร้อยละ 30-50 ขึ้นอยู่กับชนิดของดินและสภาพอากาศในแต่ละพื้นที่ ซึ่งการทำนาแบบให้น้ำช่วงตลอดฤดูปลูกซึ่งเป็นวิธีกติของชาวนาทั่วไปจะต้องใช้น้ำประมาณ 1,200 ลบ.ม./ไร่/ฤดู อีกทั้งยังช่วยลดต้นทุนค่าน้ำมันเชื้อเพลิงสูบน้ำได้ 30% นอกจากนี้ ในสภาพดินแห้ง รากข้าวได้รับอากาศสามารถแตกรากข้าวใหม่มากขึ้นเพิ่มประสิทธิภาพในการดูดซับธาตุอาหารได้ดีขึ้น ต้นข้าวแข็งแรงขึ้น ทนต่อโรคและแมลงศัตรูข้าวได้ดีขึ้น เป็นผลให้ลดการใช้ปุ๋ยและสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูข้าวอีกทางหนึ่ง

ขั้นตอนของการจัดการน้ำแบบเปียกสลับแห้งในนาข้าว มีดังนี้ 1) การเตรียมดิน 2) ปรับให้พื้นที่สม่ำเสมอ 3) ปลูกข้าว (หว่าน ปักดำ หรือหยอด) 4) ถ้าปลูกด้วยวิธีการหว่าน หลังหว่านข้าวให้ระบายน้ำให้แห้งเพื่อให้เมล็ดข้าวงอกสม่ำเสมอ ฟันสารคุม-ฆ่าวัชพืชหลังหว่านข้าว 10 วัน และเอาน้ำเข้าแปลงหลังฟันสารภายใน 2 วัน ประมาณ ครึ่งต้นข้าว รักษาระดับน้ำไว้จนถึงช่วงการใส่ปุ๋ยรองพื้น 5) เมื่อข้าวอายุ 20-25 วัน ให้ใส่ปุ๋ยรองพื้น 6) หลังจากหว่านปุ๋ยรองพื้น ปล่อยน้ำในนาให้แห้งไปโดยธรรมชาติจนน้ำอยู่ที่ระดับ 15 เซนติเมตร ได้ผิวดิน สูบน้ำเข้าแปลงจนระดับน้ำสูง 5 เซนติเมตร เหนือผิวดิน จากนั้นปล่อยน้ำให้แห้งไปตามธรรมชาติ ทำสลับกันไปจนถึงช่วงการใส่ปุ๋ยแต่งหน้า ที่ระยะกำเนิดช่อดอก หรือที่ชาวบ้านเรียกว่าระยะข้าวแตงตัว 7) ใส่ปุ๋ยแต่งหน้า และรักษาระดับน้ำในแปลงให้อยู่ที่ 5 เซนติเมตร เหนือผิวดิน จนถึงก่อนเก็บเกี่ยว 10 วัน จึงปล่อยให้แปลงแห้งเพื่อให้ข้าวสุกแก่สม่ำเสมอและสะดวกต่อการเก็บเกี่ยวเพื่อความสะดวกในการดูระดับน้ำ ให้ติดตั้งท่อคูน้ำ 1-2 จุด ในแปลงนา (ท่อดูระดับน้ำเป็นท่อ พีวีซีขนาดความยาว 25 เซนติเมตร เส้นผ่านศูนย์กลาง 4 นิ้ว เจาะรูด้วยสว่านเส้นผ่านศูนย์กลางหุนครึ่งถึงสองหุน 4-5 แถวรอบๆ ท่อ แต่ละรูห่างกัน 5 เซนติเมตร ฝังลงไป 20 เซนติเมตร ให้ปากท่อโผล่ขึ้นพื้นผิวดิน 5 เซนติเมตร) เพื่อให้เกษตรกรผลิตข้าวในสภาวะน้ำชลประทานมีจำกัดให้เกิดประโยชน์และประสิทธิผลสูงสุด กรมการข้าว มีเป้าหมายส่งเสริมแก่เกษตรกรทั่วประเทศอย่างต่อเนื่องไม่เฉพาะในช่วงฤดูแล้งหรือฝนทิ้งช่วงเท่านั้น เนื่องจากน้ำเป็นทรัพยากรที่ใช้แล้วหมดไปต้องรณรงค์ให้ใช้อย่างประหยัดรู้ค่าเพื่อความมั่นคงในอนาคต ชาวนาที่สนใจหรือมีข้อสงสัยสามารถสอบถามได้ที่ ศูนย์วิจัยข้าวหรือศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าวใกล้บ้านท่าน